

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра футболу

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика футболу (ТіМ футболу)
(2 курс)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>017 «Фізична культура і спорт»</u>
ФАКУЛЬТЕТ	<u>«Фізична культура і спорт»</u>
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>перший (бакалаврський)</u>

Навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика футболу для студентів 2 курсу «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Розробники:

Чорнобай Ігор Миколайович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри футболу

Хоркавий Богдан Васильович, викладач кафедри футболу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри футболу
Протокол від «_____» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри футболу

(підпис)

(Дулібський А.В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою «Фізична культура і спорт»

Протокол від «_____» _____ 2018 року № ____

Декан _____
(підпис)

(Ріпак І.М.)
(прізвище та ініціали)

© ЛДУФК, 2018 рік

© Чорнобай І.М., Хоркавий Б.В. 2018 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Теорія і методика футболу” один з профілюючих предметів у підготовці фахівців з олімпійського та професійного спорту у Львівському державному університеті фізичної культури, яка розкриває теоретико-методичні закономірності навчання гри у футбол.

Метою дисципліни є надання студентам 2-го курсу знань, вмінь і навичок з теорії і методики викладання футболу, необхідних для самостійного проведення учбових занять з групами початкової підготовки футболістів, учнями загальноосвітніх шкіл.

Навчання проводяться у формі лекцій, практично-методичних занять, навчальної практики та самостійної роботи студентів.

Вивчення дисципліни передбачає вирішення таких завдань:

Формування у студентів знань про:

- історію зародження та розвитку футболу;
- предмет, завдання і зміст курсу ТіМ футболу, основні структурно-змістовні особливості гри у футбол як виду змагальної діяльності. Місце футболу у професійному і масовому спорті.

- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;
- основи методики навчання техніці і тактиці гри;
- правила гри у футбол, методику арбітражу;
- види та системи змагань у футболі;
- оформлення планів-конспектів уроків футболу;
- основи методики проведення занять у підготовчих групах, з молодшими школярами.

Матеріал курсу взаємопов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, що викладаються на 2-му курсі факультету олімпійського та професійного спорту: „Підвищення спортивної майстерності”, “Соціологія”, “Фізіологія людини”, “Теорія і методика спортивних ігор”, “Теорія і методика рухливих ігор”, “Теорія і методика гімнастики”, “Теорія і методика легкої атлетики”, що формує базові знання і вміння у студентів.

Студент має знати:

- зміст навчального матеріалу з курсу ТiМ футболу;
- історію розвитку футболу;
- основні структурно-змістовні особливості гри у футбол як виду змагальної діяльності, складової фізичної культури;
- поняття про техніку і тактику гри;
- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;
- основи методики навчання техніці і тактиці гри;
- правила гри у футбол, методику арбітражу;
- види та системи змагань у футболі;
- основи методики проведення занять з футболу.

Студент повинен уміти:

- застосовувати на практиці здобуті знання, вміння і навички з техніки виконання і методики навчання технічним прийомом і тактичним діям;
- складати конспекти заняття з навчання техніці, тактиці гри для групи початкової підготовки з футболу.
- організувати і проводити заняття з футболу у групах початкової підготовки футболістів, учнями загальноосвітніх шкіл;
- виконувати самостійну роботу (працювати з літературними джерелами, готувати реферати, вдосконалювати свою техніку-тактику гри у футбол).

МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ. ТЕХНІКА, ТАКТИКА, ПРАВИЛА ГРИ.

Мета: Формування у студентів знань з історії розвитку футболу, техніки, тактики гри, правил гри та методики суддівства, оволодіння вміннями методики навчання техніко-тактичним діям.

Тема 1

1. Вступ у навчальну дисципліну. Зміст навчання. Залікові вимоги. Суть і характеристика гри у футбол. Історія розвитку футболу. Техніка гри у футбол. Класифікація, методика навчання.
 - Історія виникнення кубкових турнірів у футболі.
 - Українські й радянські клуби в Євро Кубках.
 - Виступ Радянської збірної з футболу на чемпіонаті світу та Європи.
 - Виступ національної збірної України з футболу на чемпіонаті світу та Європи.
 - Виступи українських футбольних клубів у Євро турнірах.

Тема 2

2. Тактика гри у футбол. Еволюція розвитку тактичних систем. Сучасні тактичні системи гри. Методика навчання. Організація змагань у футболі, види та системи змагань
 - Поняття про тактику гри.
 - Індивідуальна тактика.
 - Тактика колективної гри.
 - Командна тактика в нападі і захисті.
 - Еволюція тактичних схем гри.

Тема 3

3. Правила гри у футбол. Еволюція розвитку. Методика арбітражу. Правила гри у футзал.

- Розвиток правил гри у футбол.
- Сучасні правила гри у футбол.
- Жести арбітра та асистента арбітра.
- Ознайомлення з методикою арбітражу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна:

1. Андреев С. Н. Футбол – твоя игра : кн. для учащихся сред. и ст. классов / С. Н. Андреев . – Москва : Просвещение, 1988. – С. 31–72.
2. Віхров К. Л. Футбол у школі : навч.-метод. посіб. / К. Л. Віхров – Київ : Комбі ЛТД, 2004. – 265 с.

3. Дулібський А. В. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу / А. В. Дулібський. – Київ : Науково-методичний комітет Федерації футболу України, 2001. – 130 с.
4. Зеленцов А. М. Моделирование тренировки в футболе / А. М. Зеленцов, В. В. Лобановский. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев : Альтерпресс, 1998. – 215 с.
5. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру в підготовці футболістів / Фалес Й. Г., Огерчук О. Ф., Колобич О. В., Дулібський А. В. – Львів, 1999. – 112 с.
6. Історичні аспекти розвитку тактики футболу : навч. посіб / Соломонко В. В. Лисенчук Г. А., Соломонко О. В., Молнар М. В. – Львів, 2010. – 179 с.
7. Карпа І. Я. Структура фізичної підготовленості кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень / Карпа І. Я. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. - № 9. – С. 53–56.
8. Карпа І. Я. Структура техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до високих досягнень / Карпа І. Я. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації / зб. наук. праць –Вінниця, 2011. – Вип. 13. – С. 168-176. ISSN 2071–5285

Допоміжна:

9. Дулібський А. В. Тенденції розвитку сучасного футболу / А. В. Дулібський // Практикум з футболу: науково-методичні аспекти тренування футболістів : матеріали II Всеукр. наук.- практ. конф. – Київ, 2001. – С. 5–7.
10. Дулібський А. В. Техніко-тактична підготовка юних футболістів / А. В. Дулібський, Й. Г. Фалес. – Київ: ФФУ, 2001. – 61 с.
11. Лисенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов / Г. А. Лисенчук. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – 271 с.
12. Лобановский В. В. Концепции и принципы подготовки сборной страны / Лобановский В. В. // Футбол : ежегодник. – Москва : Физкультура и спорт, 1983. – С. 4–6.
13. Максименко И. Г. Соревновательная и тренировочная деятельность

- футболистов : монографія / И. Г. Максименко. – Луганск : Знание, 2009.– 258с.
14. Ріпак І. Футбол: навч. посіб. / Ігор Ріпак. – Львів: Ліга-Прес, 2010. – 224 с.
 15. Система олимпийской подготовки и направления совершенствования подготовки к Играм Олимпиады 2008 г. в Пекине / Е. В. Имас, Н. Д. Уманец, Ю. М. Шкретий // Наука в олимпийском спорте. – 2005. – № 1. – С. 135–139.
 16. Соломонко В. В. Футбол : підручник / В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 296 с.
 17. Соломонко В. В. Футбол : навч.-метод. посіб. для тренерів і гравців дитячо-юнацького та аматорського футболу / В. В. Соломонко, Й. Г. Фалес, Б. В. Хоркавий. – Львів : [б. в.], 2007. – 134 с.
 18. Тюленьков С. Ю. Управление подготовкой футболистов высокой квалификации / С. Ю. Тюленьков. — Москва, 1998. — 290 с.
 19. Фалес Й. Г. Фізіологічні аспекти визначення структури тренувальних навантажень і функціонального стану футболістів / Й. Г. Фалес // Практикум з футболу: науково-методичні аспекти тренування футболістів : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2001. – С. 31 – 35.
 20. Фалес Й. Г. Методичні розробки поточного (річного) планування футболістів / Йосип Фалес, Богдан Хоркавий, Михайло Лахнюк // Актуальні проблеми розвитку футболу в навчальних закладах : зб. наук. ст. – Львів, 2003. – 42–46.
 21. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності / Авраменко В.Г., Бобарико О.Е., Гончаренко В.І., Джус О.М., Дуніхін П.М., Фалес Й.Г. та ін.. – Київ : Республіканський науково-методичний кабінет Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту, 2003. – 105 с.
 22. Чанади А. Футбол. Стратегія / Арпад Чанади ; пер. с венг. Ю. Гербста. – Москва : Физкультура и спорт, 1981. – 207 с.
 23. Чанади А. Футбол. Техніка / Арпад Чанади ; пер. с венг. В. М. Полиевктова. – Москва : Физкультура и спорт, 1978. – 256 с.

24. Чорнобай І.М. Розвиток швидкісних якостей юних футболістів : навч.-метод. реком. / І. М. Чорнобай. – Львів : Українські технології, 2007. – 60 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

25. Виноградський Б. Ефективність виконання стандартних положень у футболі [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 3(73). – С. 9–14. – Режим доступу: <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/421>

26. Хоркавий Б. В. Особливості розвитку фізичних якостей юних футболістів за допомогою неспецифічних і специфічних засобів [Електронний ресурс] / Богдан Хоркавий, Олександр Огерчук, Олег Колобич // Спортивна наука України. – 2017.– № 2 (78). – Режим доступу: <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/snu/issue/archive>

27. Вплив проявів швидкісних якостей футболістів на ефективність виконання стандартних положень [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 5 (75). – С. 28–39. – Режим доступу: <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/451>

28. Тактико-стратегічні аспекти змагальної діяльності центрального захисника в сучасних оборонних стратегіях гри футбольних команд [Електронний ресурс] / Андрій Дулібський, Андрій Маркович, Богдан Виноградський, Богдан Хоркавий, Олег Колобич, Олександр Огерчук, Ярослав Грисьо // Спортивна наука України. – 2017. – № 5(81). – С. 22–23. – Режим доступу : <http://sports-science.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/645>